

6

Ενότητα

Ιστορίες παιδιών

Σ' αυτή την ενότητα:

- Θα γράψουμε τη συνέχεια και το τέλος μιας ιστορίας με ήρωες παιδιά.
- Θα μάθουμε να βρίσκουμε τα στοιχεία ενός άρθρου και να γράφουμε ένα μικρό άρθρο.
 - Θα μάθουμε επίσης:
 - ▶ Τα αριθμητικά επίθετα.
 - ▶ Πότε βάζουμε το τελικό (ν) σε λέξεις.
 - ▶ Να διηγούμαστε ιστορίες χρησιμοποιώντας σωστά τους χρόνους των ρημάτων.
 - Θα γνωρίσουμε διαφορετικούς χαρακτήρες παιδιών.

... και όλα αυτά διαβάζοντας ιστορίες με ήρωες παιδιά!

Κορίτσι

Δύο συ και τρία γω,
πράσινο πεντόβολο*

μπαίνω μέσα στον μπαξέ*,
γεια σου, κύριε Μενεξέ.

Συντριβάνι και νερό
και χαμένο μου όνειρο.

Τζιντζίρας τζιντζίρισε,
το ροδάκι γύρισε.

Χοι αν κάνω δεξιά
πέφτω πάνω στη ροδιά.

Χοι αν κάνω αριστερά
πάνω στη βατομουριά.

Το 'να χέρι μου κρατεί
μέλισσα θεόρατη,

τ' άλλο στον αέρα πιάνει
πεταλούδα που δαγκάνει.

Οδυσσεύς Ελύτης, *Ο ήλιος ο πλιάτσικας*,
εκδ. Ίκαρος, Αθήνα, 1971

* πεντόβολο: παιδικό παιχνίδι που παίζεται με πέντε βόλους ή πετρούλες

* μπαξές: κήπος, περιβόλι

1. Παρακολουθήστε το παιχνίδι του κοριτσιού με τη φύση:

- Πού έπαιζε το κορίτσι;
- Ποιους ήχους άκουγε;
- Ποια δέντρα το περιτριγύριζαν;
- Ποια έντομα το συντρόφευαν στο παιχνίδι του;
- Πώς θα χαρακτηρίζατε τη διάθεση του κοριτσιού, ενώ παίζει με τη φύση;

2. Νομίζετε ότι τα παιδιά βλέπουν τον κόσμο όπως οι μεγάλοι; Δικαιολογήστε την απάντησή σας μέσα από το ποίημα.

3. Το κορίτσι βλέπει διάφορες εικόνες της φύσης. Συζητήστε με τον διπλανό σας ποια εικόνα σας εντυπωσίασε και γιατί. Ζωγραφίστε τη δίπλα από το ποίημα.

4. Το ποίημα είναι απόσπασμα από το ποιητικό έργο του Οδυσσέα Ελύτη *Ο ήλιος ο ηλιάτορας*. Αναζητήστε πληροφορίες στην εγκυκλοπαίδεια ή στο διαδίκτυο για τον σπουδαίο μας ποιητή και διαβάστε κι άλλα ποιήματά του. Αυτό το ποίημα έχει μελοποιηθεί. Στην ώρα της Μουσικής ακούστε το στην τάξη.

5. Το κορίτσι χαίρεται το παιχνίδι του με τη φύση. Περιγράψτε κι εσείς στο τετράδιό σας έναν περίπατο στο δάσος ή σε κάποιο άλλο μέρος, όπου η φύση σας εντυπωσίασε. Η Ραλλού θα σας βοηθήσει στη διήγησή σας:

- ▶ Πότε και πού συνέβησαν αυτά που διηγούμαι;
- ▶ Ποια άλλα πρόσωπα ήταν μαζί μου;
- ▶ Περιγράψω το μέρος γύρω μου με λεπτομέρειες: Τι είδα, τι άκουσα, τι μύρισα;
- ▶ Τι κάναμε εκεί;
- ▶ Σκέψεις και συναισθήματα.

6

Ενότητα

Ιστορίες παιδιών

Κορίτσι

- 1 Στο τραγούδι του το κορίτσι λέει: «μπαίνω μέσα **στον** μπαξέ ... πέφτω πάνω **στη** ροδιά». Παρατηρήστε το τελικό (**v**) στις λέξεις **στον** και **στη** και η Ραλλού θα σας βοηθήσει να θυμηθείτε πότε γράφουμε το τελικό **v** στις λέξεις.

Μερικές λέξεις άλλοτε διατηρούν το τελικό **v** και άλλοτε όχι. Οι λέξεις αυτές είναι:

- ▶ Το άρθρο **τη(v)**
- ▶ Η προσωπική αντωνυμία **αυτή(v) - τη(v)**
- ▶ Οι άκλιτες λέξεις **δε(v), μη(v)**.

Οι λέξεις αυτές διατηρούν το τελικό **v** όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από:

- ▶ τα φωνήεντα: **α, ε, η, ι, ο, υ, ω**
- ▶ τα σύμφωνα: **κ, π, τ**
- ▶ τα δίψηφα σύμφωνα: **μπ, ντ, γκ, τσ, τζ**
- ▶ τα διπλά σύμφωνα: **ξ, ψ**

Διατηρούν πάντα το τελικό **v**:

- ▶ το επίρρημα **σαν**
- ▶ η προσωπική αντωνυμία **αυτόν - τον**
- ▶ η αόριστη αντωνυμία **έναν**, το αόριστο άρθρο και το αριθμητικό **έναν**
- ▶ το οριστικό άρθρο **τον**

- 2 Ο Ρώσος συνθέτης Σεργκέι Προκόφιεφ έγραψε ένα μουσικό παραμύθι για παιδιά με ήρωα τον Πέτρο. Ο Πέτρος είναι ένα μικρό αγόρι που ζει σε ένα σπίτι μέσα στο δάσος. Κυκλώστε τη σωστή φράση μέσα στις παρενθέσεις, γράψτε τη στα κενά και διαβάστε πώς αρχίζει το παραμύθι:

«Ένα όμορφο πρωινό, ο Πέτρος αποφάσισε να παίξει στο λιβάδι πίσω από **τη μάντρα**..... (την μάντρα, τη μάντρα) του σπιτιού του. Άνοιξε **την ξύλινη**..... (τη ξύλινη, την ξύλινη) αυλόπορτα και βγήκε **στη λιακάδα**..... (στην λιακάδα, στη λιακάδα). Ο φιλαράκος του, το μικρό πουλί, τραγουδούσε ευτυχισμένο στο πιο ψηλό κλαδί ενός μεγάλου δέντρου.

Ακριβώς εκείνη **τη στιγμή**..... (τη στιγμή, την στιγμή), ο Πέτρος άκουσε πίσω του **έναν δυνατό**..... (έναν δυνατό, ένα δυνατό) θόρυβο. Αργά, σεινάμενη κουνάμενη, η πάπια διέσχισε το λιβάδι και πλησίασε **τη λιμνούλα**..... (την λιμνούλα, τη λιμνούλα). Έπειτα μ' ένα πέταγμα βρέθηκε μέσα στο νερό. Γύρισε και φώναξε **στον Πέτρο**..... (στο Πέτρο, στον Πέτρο): «Έλα, Πέτρο, να κολυμπήσεις κι εσύ, **μη φοβάσαι**..... (μην φοβάσαι, μη φοβάσαι) **δεν παγώνεις**..... (δε παγώνεις, δεν παγώνεις). Το πρωινό μπάνιο είναι το καλύτερο».

Προκόφιεφ Σεργκέι, *Ο Πέτρος κι ο Λύκος*, εκδ. Άγκυρα, Αθήνα, 1999 (διασκευή)

